

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, менеджменту та освіти дорослих

Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти

СИЛАБУС

ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ І НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРОФЕСІЙНОЇ СФЕРИ

Харків 2023

Кафедра	Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти Department of Pedagogy, methods and management of education Посилання на сайт кафедри: http://pmpn.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	Основні концепції і нові підходи до вирішення проблем професійної сфери Basic concepts and new approaches to solving problems in the professional sphere Навчальна дисципліна ведеться українською мовою
Рівень вищої освіти	магістр
Викладач (-і)	Лекційні та практичні заняття К. пед. н., доц. <i>Британ Юрій Анатолійович</i> ; посилання на профайл викладача: Google Академія http://surl.li/lcltoi контактний телефон: (057)773-72-78 електронна пошта: yurabritan@gmail.com
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	https://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=4996
Консультації	Онлайн консультації: <i>Британ Ю.А.</i> - щовіторка та щочетверга з 18 ²⁰ до 19 ⁴⁰ за посиланням https://meet.google.com/dcq-vdvg-yve ; Усі запитання можна надсилати на електронну пошту <i>Британа Ю.А.</i> , вказані в цьому силабусі.

Коротка анотація до курсу

За сучасних умов в Україні зростає науковий та практичний інтерес до вивчення концептуальних підходів до вирішення проблем становлення професійної сфери як важливого напрямку розвитку сучасних фахівців. Виходячи з цих позицій навчальну дисципліну «Основні концепції і нові підходи до вирішення проблем професійної сфери» розглянуто через аналіз філософсько-історичного контексту розвитку професійної сфери, який логічно доповнюється сучасними підходами до її стану в сьогоденні.

Дисципліна вивчається на 1 курсі у 1 семестрі здобувачами освіти денної форми навчання спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». Навчальна дисципліна складається з двох модулів: модуль 1 – «Концептуальні основи становлення професійної сфери» та модуль 2 – «Наукові підходи до вирішення проблем професійної сфери».

Навчальна дисципліна у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів освіти забезпечує здобуття ними таких компетентностей: СК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти; СК 3. Здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти; СК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.

Формування зазначених компетентностей дозволяє удосконалити soft skills (універсальні соціальні навички) здобувачів освіти шляхом розширення та поглиблення знань в сфері освітніх інновацій як основи проведення якісного педагогічного консультування на всіх рівнях та етапах підготовки фахівців в закладах професійної, професійно-технічної, фахової передвищої освіти України.

1. Мета та завдання (цілі) курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів цілісного уявлення щодо історичного контексту розвитку професійної сфери та новітніх досягнень з основних концепцій сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти; досвіду створення освітнього середовища професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення здобувачів освіти з особливостями ідентифікації становлення професійної сфери в різні історичні періоди та актуальними науковими підходами сучасності;

- формування наукової картини світу на базі основних теорій, концепцій, вчень становлення професійної сфери;
- формування досвіду створення освітнього середовища з урахуванням сучасних тенденцій становлення професійної сфери;
- сприяння розвитку критичного, креативного та рефлексивного мислення здобувачів.

3. Формат навчальної дисципліни:

Змішаний (blended) – атестований курс, що має супровід в системі дистанційної освіти.

4. Результати навчання – вказуються результати навчання, що отримає здобувач після вивчення дисципліни

Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
ПР 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.	ПР 1.1: розуміти тенденції концепції сталого розвитку та стану їх впровадження в освітню практику в умовах глобалізації; ПР 1.2: уміти аналізувати напрями перспективних ідей розвитку професійної сфери у контексті руху до європейської інноваційної системи професійної освіти та навчання; ПР 1.3: мати здатність здійснювати оцінку особливостей педагогічної діяльності у сфері професійної освіти
ПР 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання	ПР 7.1: розуміти особливості створення освітнього середовища професійної освіти на основі основних концепцій і нових підходів до вирішення проблем професійної сфери; ПР 7.2: уміти застосовувати основні концепції і нові підходи до вирішення проблем професійної сфери.

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів), денна/заочна	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	16/4	Участь в експрес опитуванні, написання термінологічного диктанту, тестування
Практичні заняття	14/2	Публічний виступ на практичному занятті; експрес-опитування, презентація результатів виконання практичного завдання
Самостійна робота	60/84	Опрацювання лекційного матеріалу, робота з навчальною літературою; підготовка до тестувань за лекційним матеріалом; виконання завдань до практичних занять; виконання завдань у системі дистанційного навчання
Всього	90 (3 кредити)	Підсумковий контроль: екзамен

6. Ознаки навчальної дисципліни

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / вибіркова
2023/2024	1	1 (осінь)	015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). 015 Професійна освіта (Харчові технології).	нормативна (Н)

7. Пререквізити – Методика професійного навчання, Професійна педагогіка, Психолого-методологічні засади професійної освіти.

8. Постреквізити – Стратегії колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії.

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання – наявність проєктора, електронних презентацій з тем дисципліни, які розроблені в програмі PowerPoint та оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

10. Політики курсу

1. Положення про академічну доброчесність в УІПА.
2. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.
3. Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.
4. Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин, денна/заочна
1	2	3	4
Модуль 1. Концептуальні основи становлення професійної сфери			
1.	Лекція 1	Освіта і педагогіка в предметному полі філософії. Концептуальні основи зародження професійної сфери	2/0,5
	Самостійна робота 1.	Складання інтелект-карти за темою «Освіта і педагогіка в предметному полі філософії. Концептуальні основи зародження професійної сфери». Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання словника. Підготовка до практичного заняття 1.	3/9
	Лекція 2	Педагогічні погляди філософів давнього світу на розвиток професійної сфери	2/0,5
	Самостійна робота 2.	Складання інтелект-карти за темою «Педагогічні погляди філософів давнього світу на розвиток професійної сфери». Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання словника.	3/8

		Підготовка до практичного заняття 1.	
	Практичне заняття 1	Історичні витоки напрямів розвитку професійної сфери в ідеях філософів Стародавнього світу	2/0,5
	Самостійна робота 3.	Виконання завдання у системі дистанційного навчання №1.	4/5
2.	Лекція 3	Погляди мислителів середніх віків та епохи Відродження у контексті розвитку професійної сфери	2/0,5
	Самостійна робота 4.	Складання інтелект-карти за темою «Погляди мислителів середніх віків та епохи Відродження у контексті розвитку професійної сфери». Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання словника. Підготовка до практичного заняття 2.	3/10
	Практичне заняття 2	Концепції розвитку професійної сфери у філософсько-педагогічних поглядах середньовічних мислителів та філософів епохи Відродження	2
3.	Лекції 4	Філософсько-педагогічні ідеї в духовній спадщині Київської Русі	2/0,5
	Самостійна робота 5.	Складання інтелект-карти за темою «Філософсько-педагогічні ідеї в духовній спадщині Київської Русі». Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання словника. Підготовка до практичного заняття 3.	3/5
	Практичне заняття 3.	Формування засад професійної сфери в освітніх концепціях та духовній спадщині Київської Русі	2/0,5
	Самостійна робота 6.	Виконання завдання у системі дистанційного навчання № 2.	4/5
<i>Всього за модуль 1 –34 год. (лекцій – 8/2 год., ПЗ – 6/1 год., СР –20/42 год.)</i>			
Модуль 2. Наукові підходи до вирішення проблем професійної сфери			
4.	Лекція 5	Розвиток професійної сфери у країнах Західної Європи в XVII-XVIII ст	2/0,5
	Самостійна робота 6.	Складання інтелект-карти за темою «Розвиток професійної сфери у країнах Західної Європи в XVII-XVIII ст». Самостійне опрацювання	3/8

		теоретичного матеріалу. Складання словника. Підготовка до практичного заняття 4.	
	Практичне заняття 4	Формування та розвиток професійної сфери як чинник економічного руху країн Західної Європи в XVII-XVIII ст.	2
5.	Лекція 6	Наукові підходи західної педагогіки XIX –XX ст. до вирішення проблем професійної сфери	2/0,5
	Самостійна робота 7.	Складання інтелект-карти за темою «Наукові підходи західної педагогіки XIX –XX ст. до вирішення проблем професійної сфери». Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання словника. Підготовка до практичного заняття 5.	3/8
	Практичне заняття 5	Проблеми та суперечності становлення сучасної професійної сфери у контексті глобальних трансформацій	2
	Самостійна робота 8.	Виконання завдання у системі дистанційного навчання № 3.	6/5
6.	Лекція 7	Наукові витоки вітчизняної освіти XIX початку XX століть у професійній сфері.	2/0,5
	Самостійна робота 9.	Складання інтелект-карти за темою «Наукові витоки вітчизняної освіти XIX початку XX століть у професійній сфері.». Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання словника. Підготовка до практичного заняття 6.	3/8
	Практичне заняття 6	Розвиток професійної сфери в Україні у контексті євроінтеграційних процесів.	2/0,5
7.	Лекція 8	Сучасний дискурс розвитку професійної освіти.	2/0,5
	Самостійна робота 10.	Складання інтелект-карти за темою «Сучасний дискурс розвитку професійної освіти». Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання словника. Підготовка до практичного заняття 7.	3/8
	Практичне заняття 7	Педагогічна діяльність у контексті сучасних проблем професійної сфери	2/0,5

	Самостійна робота 11.	Виконання завдання у системі дистанційного навчання №4.	6/5
<i>Всього за модуль 2 – 56 год. (лекцій – 8/2 год., ПЗ – 8/1 год., СР – 40/42 год.)</i>			
<i>Всього за дисципліною – 90 год. (лекцій – 16/4 год., ПЗ – 14/2 год., СР – 60/84 год.)</i>			

12. Система оцінювання та вимоги

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1	Складання / доповнення конспекту лекцій / формулювання питань (0-2 бал за лекцію)	0-16
2.	Робота на практичних заняттях (0-3 бали за заняття)	0-21
3.	Виконання завдань в дистанційній освіті	25
4.	Складання словника українською та англійською мовами з візуальними образами	0-11
5.	Виконання творчого завдання	0-10
6.	Написання екзаменаційної роботи.	0-17
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	

60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю з дисципліни «Основні концепції і нові підходи до вирішення проблем професійної сфери»

- 1) Відпрацювання усіх практичних завдань;
- 2) Виконання всіх завдань у системі дистанційної освіти.
- 3) Робота здобувача впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 50 балів.

13. Питання до екзамену

1. Обґрунтуйте актуальність філософії освіти на сучасному етапі розвитку суспільства.
2. Розкрийте суть філософії освіти, визначте її предмет і завдання.
3. Наведіть структуру філософії освіти.
4. Проведіть аналіз особливостей зародження освіти у первісному суспільстві.
5. Схарактеризуйте розвиток професійної сфери та педагогічної освіти в Давньому Світі.
6. Визначте філософсько-педагогічні ідеї давньогрецьких філософів (Сократ, Платон, Аристотель та інші).
7. Проведіть аналіз специфіки афінської системи виховання.
8. Дослідіть специфіку спартанської системи виховання.
9. Розкрийте роль християнської церкви епохи Середньовіччя на розвиток педагогічної освіти.
10. Схарактеризуйте типи шкіл у середні віки.
11. Визначте філософсько-педагогічні ідеї Ф. Аквінського.
12. Схарактеризуйте філософсько-педагогічні ідеї А. Августина.
13. З'ясуйте причини виникнення й розвитку середньовічних університетів.
14. Розкрийте особливості єзуїтської освіти.

15. Визначте особливості лицарського виховання.
16. Проаналізуйте гуманістичні ідеї в практиці роботи окремих шкіл епохи Відродження.
17. Схарактеризуйте становлення професій у середньовіччі та в епоху Відродження.
18. Визначте специфіку народної і книжної культури як глибинного джерела української філософсько-педагогічної думки.
19. Визначте особливості створення системи шкіл у Київській Русі.
20. Встановіть причини розповсюдженості грамотності серед давньоруського населення.
21. Проаналізуйте формування засад наукового світогляду на розвиток педагогічної освіти у Європі в XVII-XVIII ст.
22. Схарактеризуйте емпірико-сенсуалістичну концепцію виховання й освіти джентльмена Джона Локка
23. Дослідіть філософсько-педагогічні погляди Йогана-Генріха Песталоцці.
24. Проаналізуйте філософсько-педагогічні погляди Адольфа Дістервега.
25. Дослідіть філософсько-педагогічні погляди Фрідріха Гербарта.
26. Проаналізуйте гуманістичні погляди Я.А. Коменського.
27. Проаналізуйте наукові підходи західної педагогіки XIX –XX ст. до вирішення проблем педагогічної освіти.
28. Розкрийте роль К.Д. Ушинського в розвитку педагогіки як науки.
29. У чому полягає філософія Г.С. Сковороди у становленні педагогічної освіти?
30. Схарактеризуйте екзистенціалізм як основу індивідуального буття людини в освіті.
31. Визначте особливості неотомізму з позиції стрижневої ролі релігії у вихованні молоді.
32. Дослідіть неопозитивізм як новий гуманізм.
33. Схарактеризуйте особливості прагматизму з позиції становлення освіти.
34. Біхевіоризм як психолого-педагогічна концепція технократичного виховання.
35. Визначте соціокультурні та антропологічні передумови становлення нової парадигми освіти.
36. Проаналізуйте завдання освітньої політики в контексті глобалізації освіти.
37. Схарактеризуйте напрями освіти майбутнього.
38. Проаналізуйте розвиток професійної сфери та освіти сучасності.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна (базова) література

1. Завгородня Т. К. Історія педагогіки: навч.-метод. посіб. / Т. К. Завгородня, Л. М. Прокопів, І. В. Стражнікова. – Івано-Франківськ, 2014. – 160 с.
2. Опачко М. В. Філософія сучасної освіти: навч.-метод. посіб. / М. В. Опачко. – Ужгород : УжНУ, 2016. – 72 с.
3. Пономарьова Г. Ф. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. / Г. Ф. Пономарьова, М. О. Семенова – Харків : Ексклюзив, 2014. – 424 с.
4. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навч. посіб. / А. А. Сбруєва. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. – 319 с.
5. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. – Ніжин : ПП Лисенко. – 2019. – 408 с.
6. Чепіль М. М. Порівняльна педагогіка / М. М. Чепіль. – Київ : Академвидав, 2014. – 216 с.
7. Ярощук Л. Г. Історія педагогіки : навч.-метод. комплекс / Л. Г. Ярощук. – Бердянськ, 2013. – 392 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Берегова Г.Д. Значущість філософії освіти в історичному контексті / Г. Д. Берегова. – Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2016. – № 65. – С. 251–262.
2. Родигіна І. В. Філософські основи компетентнісного підходу в освіті / І. В. Родигіна // Педагогіка і психологія. Вісник Академії педагогічних наук. – 2015. – № 1. – С. 14–20.
3. Рябченко В. Фальсифікація вищої освіти в Україні як суспільна проблема: світоглядно-компетентнісний підхід / В. Рябченко // Вища освіта України. – 2014. – № 4. – С. 16–22.
4. Черкашенко В. Стратегічна модернізація освітньої системи / В. Черкашенко // Директор школи. – 2013. – № 2 (січ.). – С. 19–26.
5. Черкашенко В. Філософія освіти як методологія модернізації освітньої системи / В. Черкашенко // Школа. – 2012. – № 10. – С. 3–6.
6. Шафаренко М. Філософія освіти / М. Шафаренко. – Суми : Мрія, 2014. – 285 с.

7. Яковлев А. О. Філософські концепції освіти: методологічний і аналітичний потенціал / А. О. Яковлев // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». – 2013. № 2 (16). – С. 91–100.

Інформаційні ресурси

1. Сайт дистанційної освіти УІПА. Режим доступу: <https://do.uipa.edu.ua/>.
2. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
4. Закон України «Про професійну(професійно-технічну) освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>.

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Завідувачка кафедри

Наталія БРЮХАНОВА

Good day. I have problems with downloading file 3. I have permission to download until 20.10. 2024 but the download form does not open.

Thank you for your help.